

ע מ ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
מ א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

תחרויות תכנון פומביות

עמותת אדריכלים מאוחדים בישראל טל. 03-5188234 פקס. 03-5188235 דוא"ל. u-architects@barak.net.il

המגדלור 15, יפו ת.ד. 8201 יפו מיקוד 61082 אתר <http://www.isra-arch.org.il>

ע ס ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
ס א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

תחרויות פו ונכתמביות
מה זה, למי זה טוב, איך עושים את זה ?

ע ס ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
ס א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

פיליפו ברונלסקי זוכה בתחרות לתכנון כיפת הכנסייה
סנטה מריה דל פיורה במאה ה-15

מנגנון תחרויות התכנון הפומביות הוא עתיק יומין והומצא עוד בתקופת הרנסנס . תכליתו הייתה ונשארה פשוטה ובהירה- קבלת פתרונות אדריכליים יצירתיים מרגשים ופרקטיים למבנים וסביבות אורבניות בעלי חשיבות ומשמעות ציבורית , שלטונית, סמלית.

ע מ ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
מ א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

מאז ועד היום התקיימו תחרויות אדריכלות רבות מספור אשר הבניינים, הכיכרות, והערים שנבנו בעקבותיהם – שינו את פני ההיסטוריה והתרבות בעולם המערבי כולו ועדיין משנות אותה מדי יום.

ע ס ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
ס א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

heydar aliyev cultural centre baku zaha hadid

Santa Caterina's market in Barcelona.
Benedetta Tagliabue

נמל תל אביב- מייזליש כסיף אדריכלים

מבנים אלו תרמו ותורמים לתרבות ולכלכלה של הערים שבהם נבנו עד שקשה לנו לדמיין את הערים שבהם הם נמצאים ללא אותם מבנים, כיכרות, ופרקים .

4/11-7/2011 (RM) © www.vipwallpapers.com

ע מ ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
מ א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

מוזיאון תל אביב-אדר' דן איתן

גם בישראל מסורת תחרויות התכנון הפתוחות הייתה נורמה מקובלת של מנהל תכנון ציבורי תקין בשנות החמישים, השישים והשבעים.

ביותר ויותר ארצות הפך
מנגנון התחרויות לנורמה ולפעמים לחוק מדינה מחייב

ע ס ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
ס א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

Ciutat de la Justícia Barcelona by David Chipperfield Architects

Mvrdv- Copenhagen

Shanghai Expo BIG's Danish Pavilion

Oma .Casa da Música porto

ע ס ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
ס א ו ח א ד י מ
ב י ש ר א ל

כך בצרפת, בהולנד, בגרמניה, בדנמרק, בספרד, ובארצות נוספות בהן האדריכלות נתפסת כחלק מרכזי ומשמעותי במרחב התרבות והאמנות ומשמשת כשגרירה של אותן מדינות לעולם כולו.

San Telmo Museum Spain Architect for new extension: Nieto Sobejano Arquitectos

National Museum of Roman Art in Mérida, Spain

NELSON ATKINS MUSEUM OF ART BY STEVEN HOLL

ע ס ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
ס א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

**א) במה תורמת תחרות תכנון פומבית ליוזם התחרות
ומדוע כדאי להחזיר את הנורמה של תחרויות תכנון פומביות?**

ע מ ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
מ א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

1) מגוון, חדשנות ומצוינות אדריכלית

Mimesis Museum by Álvaro Siza Vieira

Richard Rogers, 425 Park Avenue, competition, Manhattan

OMA, 425 Park Avenue, architectural competition, Manhattan

עסות
אדריכלים
מאוחדים
בישראל

2) שליטה על בחירחלופת ת התכנון
המועדפת בפרויקט שלא על חשבון
היכולת לבחירת המתכנן.

ע ס ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
ס א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

אדריכלים ישראלים ותיקים בעלי מפעל חיים ועשיה אדריכלית מרשימה

אדריכלים כוכבי על- שופטים בינ"ל

3) מקצוענות בשיפוט החלופה הנבחרת

אדריכלים שזכו בפרסים רבים על עבודתם

אדריכלים צעירים שזכו בתחרויות תכנון פתוחות

פרופסורים וראשי מחלקות לאדריכלות באוניברסיטאות ובמכללות

גלריה
eVolo
2015
SKYSCRAPER COMPETITION

WINNERS
2013 SKYSCRAPER COMPETITION

Xnet
יריעות אדריכלות

ע מ ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
מ א ו א ד י מ
ב י ש ר א ל

(4) יחסי ציבור ומיתוג העיר
מהתחלת התחרות תהליך התכנון הוא פומבי, ידוע לכל ומקבל יחסי ציבור ופרסום תוך כדי התהליך ובסופו. עובדה זו תורמת להד ציבורי נרחב, ולמיתוג העיר בעיני הציבור שלה ובעיני התקשורת כעיר תרבות העושה למען תושביה. ליוני התחרות הפומבית בפרסום יחסי ציבור שהם חלק בלתי נפרד ממנה מביאים לרווחים תרבותיים, חינוכיים, ופוליטיים לעריה היוזמת.

עמותת
אדריכלים
מאוחדים
בישראל

5) ניקיון כפיים ציבורי ושיוון הזדמנויות בתכנון

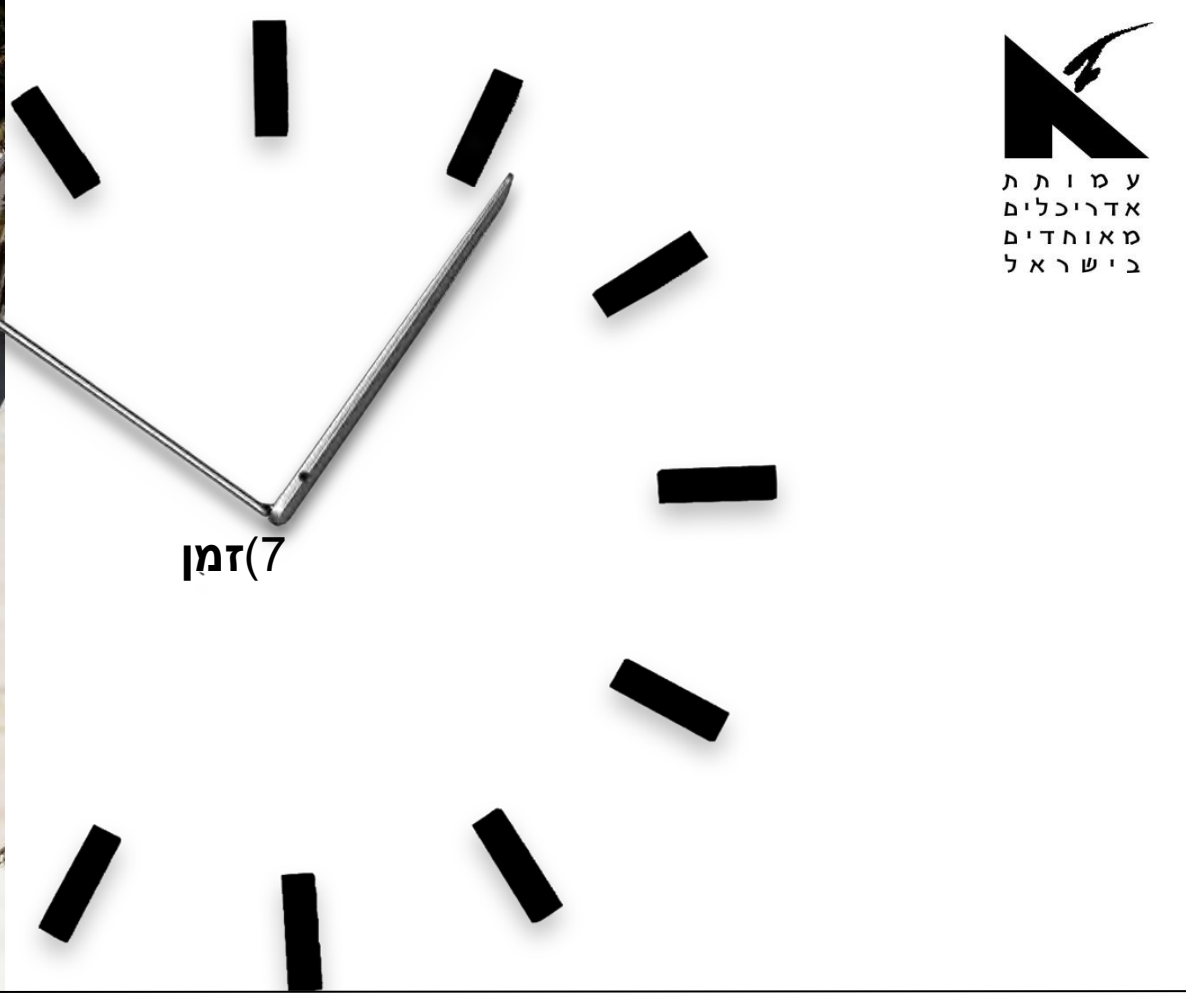
מנגנון התחרות הפתוחה על פי הניסיון המוכח של עמותת אדריכלים ועל פי תקנון התחרויות של העמותה מאפשר תחרות מקצועית נקיה, המאפשרת הזדמנות שווה לכל אדריכל להגיש הצעתו, שיפוט מקצועי בלתי תלוי וללא ניגודי אינטרסים.

ע מ ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
מ א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

6) יעילות כלכלית

בניגוד למקובל לחשוב תהליך התחרות הפומבית אינו יקר ביחס לתועלות שלו. עלות תחרות פומבית נעה בין 80,000 ל-100,000 ₪ ובמחיר זה הגוף לבקמ היוזם – 1) תכנון מוסכם ואיכותי שנבחר מבין עשרות רבות של הצעות תכנון (2) חשיפה יחסי ציבור ומיתוג לפרויקט ולעיר (3) שיפוט מקצועי ואיכותי המביא לבחירת הפתרון האדריכלי הטוב ביותר לפרוגרמה, מיקום, ותקציב נתונים וליתר הפרמטרים שמתבקשים כתנאי התחרות.

ע ס ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
ס א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

התחרות מתנהלת לפי תקנון העמותה ותוך הכנה ראויה של הפרוגרמה, חומרי העזר והתקציב. תהליך התחרות מתחילתו עד סופו **יכול לקחת בין 5 עד 9 חודשים** – מותנה כמובן בהיקף ומורכבות משימת התכנון. פרק זמן זה הוא קצר יחסיל תהגעה לשלב של תכנון מוכש סכסמדובר בפרויקט ציבורי משמעותי

ע מ ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
מ א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

8) דיון ציבורי

התחרות מעוררת דיון ציבורי ומעורבות חברתית בתכנון וע"י כך מעודדת התייחסות החברה והפרט בתוכה לנושאי תכנון שמירה וטיפול המרחב הציבורי.

ע מ ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
מ א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

1950

1970

1980

1990

2000

9) חשיפת כישרונות לתודעה הציבורית ושלטונית

תחרות התכנון הפתוחה מאפשרת צמיחה וחשיפה של כישרונות אדריכליים וכניסתם למעגל העשייה של המשרדים המובילים. מנגנון התחרויות הפתוחות, בהינתן שיפוט מקצועי איכותי לכל תחרות, ישמש כמסננת וכסמן חשוב של איכות אדריכלית בשוק התכנון. הוא יאפשר מיתוג איכות אדריכלית והפצתה בין ציבור המזמינים הפרטיים והציבוריים. עם הזמן ועם ריבוי תחרויות ייווצר זיכרון קולקטיבי של איכות ומסורת אדריכלית שתסייע למזמינים ולחברה לברור את המוץ מן התבן ולקדם אדריכלות איכותית אם בדרך של תחרות ואם בדרכים של התקשרות ישירה עם מתכננים.

ע ס ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
ס א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

10) תחרות מקצועית ועדכון מקצועי

תחרות התכנון הפומבית מביאה להגברת התחרות המקצועית והיצירתיות בקרב משרדי אדריכלים, הן הצעירים והן המוכרים והוותיקים ומאיצה התחדשות והתעדכנות טכנולוגית ורעיונית מתמדת ביחס לנעשה בתחום התכנון בעולם המפותח.

דוגמה בינ"ל – REX+ OMA זכו בתחרות
 הפתוחה לתכנון הסיפריה 1999 בסיאטל
 ושיתפו פעולה בפרויקטים נוספים

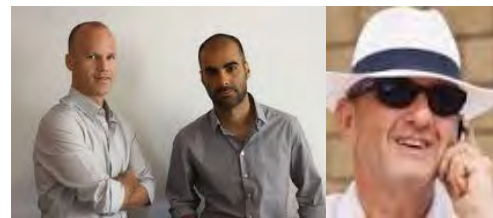
ע מ ו ת ת
 א ד ר י כ ל י מ
 מ א ו מ ד י מ
 ב י ש ר א ל

דוגמה ישראלית – קימל אשכולות + קלוש צ'צ'יק
 אדריכלים
 זכו בתחרות הפתוחה לתכנון עירית נתניה-
 2011

11) שיתופי פעולה

שתורמים לתכנון איכותי ועכשווי.

דוגמה ישראלית- אדריכלים : אמנון בר אור , ליאור ציונוב וליאור ויתקון
 זכו בתחרות הפתוחה לתכנון מוזיאון אום אל פחם לאומנות ב 2008

ריבוי תחרויות תכנון פתוחות מביא לשיתופי פעולה בין משרדים ותיקים שלהם ידע ניסיון ואמצעים לבין אדריכלים צעירים שמביאים איתם תפיסות חדשות ואמצעי המחשה ותכנון . עובדה זאת כשלעצמה גורמת להחלפת ידע ושילוב יכולות בין האדריכלים הוותיקים לצעירים וע"י כך לשכלול ושיפור שדה הידע והעשייה האדריכלית עצמה.

sejong art center. Tomoon architects

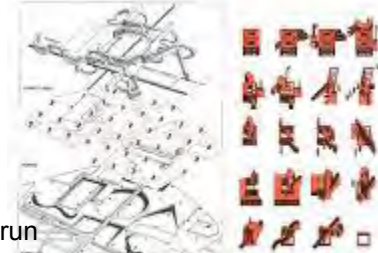
hybrid between urbanism and landscape design, BIG's proposal is a winning entry for EuropaCity

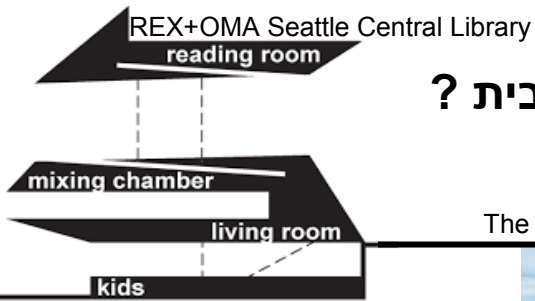
עס ווען
אדריכלים
מאוחדים
בישראל

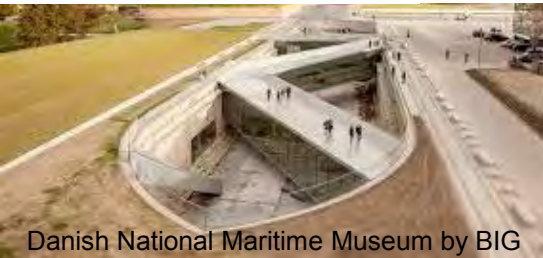
Park la villette- bernard tschumi

ב. איזה פרויקט מתאים לתחרות אדריכלית פומבית ?

The Mountain by JDS Architects + BIG Architects

Danish National Maritime Museum by BIG

munich allianz arena. Herzog The marun

כל פרויקט ציבורי או פרטי בעל חשיבות ציבורית רחבה בעיר או במרחב הכפרי. התאמת פרויקט בניה לתחרות היא ללא קשר הכרחי לגודל הפרויקט אך עם עדיפות לפרויקטים גדולים ומרכזיים בסדר היום של התכנון העירוני ושלחם השפעה על המרחב הציבורי הבנוי או הפנוי. – לדוגמה: תכנית בינוי לשכונה או מתחם אורבני משמעותי בעיר, מתן תשובה תכנונית רעיונית לסוגיה חברתית, כלכלית אורבנית כגון התחדשות עירונית, פארק עירוני, ספריה עירונית, מוזיאון, ב"ס ירוק, מרכז קהילתי, אולם תרבות, עריה, טיילת, מרכז ספורט עירוני, מבנה יד לבנים, מרכז מוזיקה, מבנה פקולטה באוניברסיטה, תכנון מתחם תעשייתי שעובר שינוי יעוד למקומות בילוי וגלריות אומנים וכו

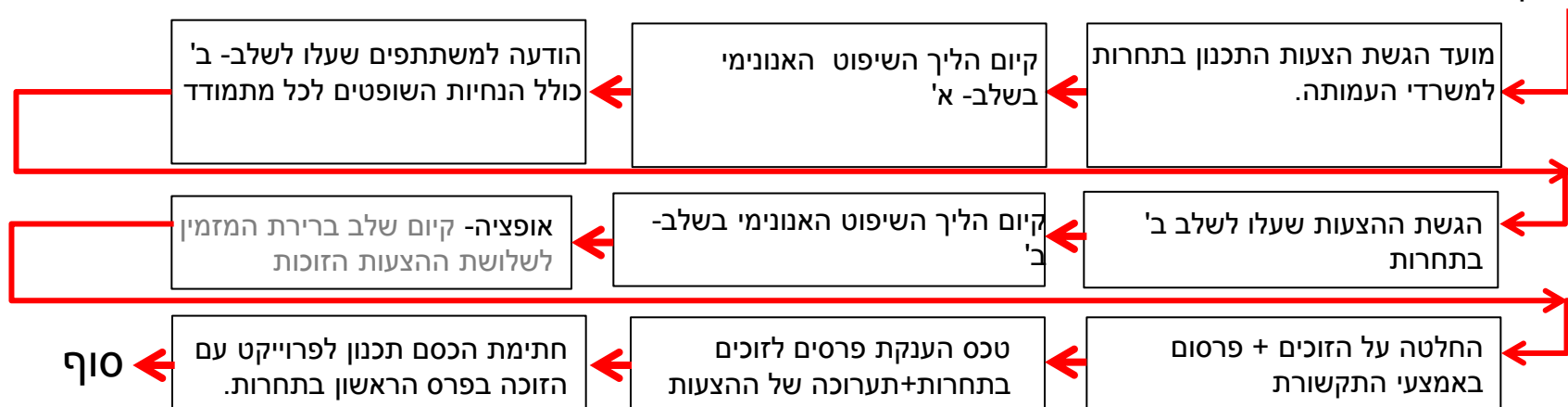
ג. איך עושים תחרות תכנון פומבית ?

ג. איך עושים תחרות תכנון פומבית ?

המשך מעמוד קודם

ע ס ו ת ת
א ד ר י כ ל י מ
ס א ו ח ד י מ
ב י ש ר א ל

ד. סיכום

מנגנון תחרויות התכנון הפומביות הוא מנגנון המבטיח איכות וא תונויצמדריכלית, יעילות כלכלית, ניקיון ציבורי, שיוויון הזדמנויות, פרסום, יחסי ציבור ומעורבות הציבור בתוצרי התכנון.

מנגנון התחרויות הפומביות בא להתחרות ולהחליף את חוק המכרזים הקיים בהקשר לבחירה של אדריכלים לפרויקטים. בעוד חוק המכרזים מבטיח כמות ומחיר בלבד, תחרות התכנון הפומבית מבטיחה איכות ומצוינות אדריכלית, שקיפות, תחרות מקצועית, מעורבות חברתית, דיון ציבורי במחיר תכנון ידוע מראש ומקובל על המזמין.

ע מות ת
א דריכלים
מ אוחדים
ב ישראל

סוף

עמותת אדריכלים מאוחדים בישראל טל. 03-5188234 פקס. 03-5188235 דוא"ל. u-architects@barak.net.il

המגדלור 15, יפו ת.ד. 8201 יפו מיקוד 61082 אתר <http://www.isra-arch.org.il>